

BANSKOBÝSTRICKÝ SKAUT

BANSKOBÝSTRICKÝ
SKAUT

ČÍSLO 1

január 1998

V. ROČNÍK

V novom roku prajeme všetkým ľuďom dobrej vôle lásku a hojnosť, nech nikdy nie ste sami, vrtkavé šťastie nech je stále s Vami a nech Vám zdravie tečie prúdom.

Opäť je tu nový rok a k nemu neoddeliteľne patria predsavzatia. Niektoré z nich sa každoročne opakujú, a nie vždy sa nám ich podarí dodržať. Podľa mňa je to pekný zvyk. Aspoň na chvíľku sa oddáme svojim túžbam, prehodnotíme starý rok a popustíme uzdu svojej fantázií. S novým rokom zrodila sa aj nová redakcia. Zatiaľ je to iba malé neskúsené bábätko, ktoré sa začína hlásiť k životu a robí prvé opatrné krôčiky, ale dúfame, že časom sa to zlepši. Preto vás vopred prosíme o veľkú trpezlivosť. Boli by sme radi, keby ste nám aj vy, občasi niečo napísali. Chceli by sme začať z novými rubrikami, ale sme zvedaví na vaše názory a ak máte akékoľvek nápady, ozvite sa nám. Veď tento časopis robíme pre vás a nie len pre seba. To by bolo nepraktické a prinajmenšom nezvyčajné, ale vráťme sa k novému roku. V tomto nás nemilo prekvapilo počasie. Babka perinbabka na nás akosi pozabudla (aspoň teraz, keď píšem tento úvod sa sneh vyparil) a lyže zatiaľ stoja v skriniach, ale treba dúfať. Tak sa majte a nezúfajte!

So starým rokom a decembrovým číslom skončil svoju činnosť aj redakčný kolektív "JUČLUŠEV". Malo by skončiť aj vydávanie BBS? Myslíme si, že nie, veď po štyroch rokoch práce by to bola nenapraviteľná škoda. Aby časopis mohol ďalej vychádzať, museli sa ku koncu roka '97 zabezpečiť: financie, tlač a vytvorenie novej redakčnej rady. Podarilo sa, za čo ďakujeme sponzorom:

- KN Zdravé mesto B. Bystrica
- SURE-A, ktorá nám zároveň tlačí časopis.

Veríme, že každý oddiel bude mať časom svoju redakčnú radu a svojho zástupcu v redakcii BBS - čo vy nato?

redakcia

Kr í za

Do ruky dnes chytám pero,
pritom neviem písať čo.
Vyobijam si ťa vrelo,
moje drahé hocičo.

Napíšem ťa na pár riadkov,
naplním ťa slovami.
Napíšem ťa bez poriadkov,
načo plytvať listami...

Polárka

Panda

Ako dopadlo betlehemské svetlo

Skúste posúdiť sami! 21. 12. 1997 sme sa všetci stretli na železničnej stanici. Okolostojaci sa zvedavo obzerali a nechápavo krútili hlavami. Odpoveď na ich nevyslovené otázky však prišla veľmi rýchlo. Z prichádzajúceho vlaku vyšli ďalší skauti s petrolejkami a svetielko sa začalo nezadržateľne šíriť. Rozdelili sme sa na dve skupiny. Prvá išla do detského domova a druhá do domova dôchodcov. Šiesty (chlapčenský) oddiel sa medzitým pripravoval na čestnú stráž pri betlehemskom svetle na námestí, ktorá trvala od 16:00 do 18:00. Ktokoľvek mal príležitosť odpáliť si plamienok do kahanca, ale ako sme všetci očakávali, tento deň bol len informatívny. Navyše nám chýbala tabuľa s nápisom "Betlehemské svetlo", a tak sme skôr vyzerali ako pouliční predavači kahančov. Službu sme zakončili návštevou Biskupského úradu, kde nám so spevom pomohli "Sásovčatá". Zostávalo už len vyriešiť problém s nasledujúcim dňom. Nikto nebol ochotný stráviť čas pri betlehemskom svetle, keď sa v tom čase konal aj vianočný večierok. Nakoniec to opäť zostalo na šestke. Našťastie sa im aspoň podarilo zabezpečiť tabuľu, čas si skrátili počúvaním kolied a svetielko si odpálilo o 25 ľudí viac ako predošlý deň. Áno čítate dobre: 25 – a to sme stotisícové mesto! Dokonca ani novinárom sme nestáli za povšimnutie. Zbytočne by ste vo Večerníku hľadali čo i len zmienku o Betlehemskom svetle v B. Bystrici. Možno nad týmto článkom len mávnete rukou, ale práve sme premárnili jedinečnú možnosť zviditeľniť sa. Betlehemské svetlo je totiž zatiaľ výsadou skautingu. Ale ak to bude takto pokračovať... Pritom by stačilo tak málo: zvolať okresnú radu, rozdeliť úlohy, ale vinu za to nesieme my všetci. Keby sme sa viac starali o druhých a boli ochotní urobiť niečo aj nezištne, nemuselo by to dopadnúť tak katastrofálne. Mali by sme sa konečne rozhybať, lebo už zajtra môže byť neskoro zachraňovať to, čo nám z tých krásnych ideálov zostalo. Veď nato, aby sme sa zišli na nejakom výlete, alebo schôdke, sme nemuseli vstupovať do skautingu. Kam sa z nás vytratila hrdosť prameniaca z príslušnosti k tomuto hnutiu?

Šidlo

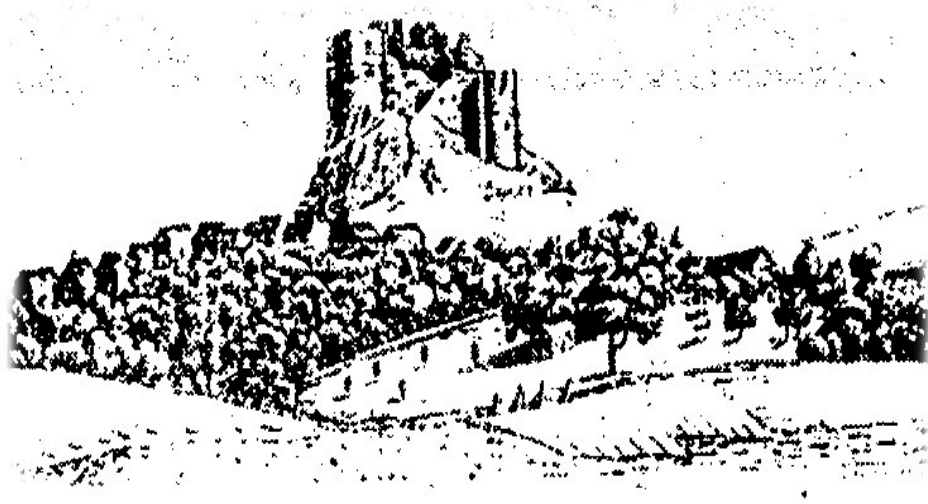
Ľudia, ktorí tvrdia, že niečo nie je možné uskutočniť, by nemali prekážať tým, ktorí sa o to pokúšajú...

Hrady a zámky Novohradu II.

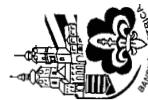
Š O M O Š K A

Hrad Šomoška (Drienov) bol postavený z čadičových stĺpov pôvodne v gotickom slohu Illéšovcami z rodu Kačičovcov v 13. storočí. Legenda hovorí, že pri úteku kráľa Bela IV. z bojiska r. 1241, tu na kopci vysokom 526 m nocoval kráľ so svojou družinou. Kráľ sľúbil, že na tomto pokojnom mieste dá postaviť hrad. Hrad neskôr vlastnili rodiny Széchényiovcov a Lossonczyovcov (Lučenských). V polovici 15. st. hrad obliehali aj Jiskrovci, ktorým sa nepodarilo hrad získať, dobyli len susedný hrad Salgó.

V druhej polovici 16. st. na hrade bývala vdova Štefana Lossonczyho s dvoma dcérami Fružinou a Annou. V tomto období hrad často navštevoval mladý poet a rytier Valentín Balaši. Anna mu však dala košom. Balaši zvečnil svoju lásku v básnickej zbierke „Spevy Júlie“. Hrad bol opevnený ako protiturecká pevnosť. Turci, keď dobyli hrady Modrý Kameň a Divín (r. 1575) tiahli na Šomošku. O tom nám hovorí historická pieseň „Pieseň o Modrom Kameni, Divíne a Zvolene“ (z r. 1576). Obrancovia hradu sa na správy o víťazstvách Turkov rozutekali, no predtým - slamených mužov nadělali, do oblokov nastavali, aby sa oni Turci ulekli ... Turci na to málo dbali, prvým šturmom Šomoš vzali ... drába na kól nastokli ...“. Na hrade totiž posádka

nechala jedného starca, ktorému prikázala uzamknúť dvere a pri tureckom útoku strieľať. Turci mali hrad v držbe v r. 1576 - 1593, keď sa podarilo kráľovským vojskám hrad dobyť a vrátiť ho pôvodnému majiteľovi. K panstvu Šomoška patrilo 14 obcí. Pôdorys hradu ohraničujú tri veže s vrcholom trojuholníka. Hrad bol opravovaný v r. 1647-1655, lebo turecké nebezpečenstvo bolo stále aktuálne: doplnili ho terasou na delostreľbu. Hrad bol v r. 1683 zničený. V roku 1686 kráľ Leopold I. prisúdil hrad Adamovi a Šimonovi Forgáčovi. V roku 1703 počas kuruckých bojov sa do hradu utiahli obrancovia pod vedením Pavla Kajaliho, ktorí urobili aj úpravy vo vnútri hradu. V r. 1718 v hrade

BANSKOBYSŤRICKÝ SKAUT

ešte bývali hajdúsi - pandúri. V prvej tretine 19. st. do západnej hradnej veže udrhel blesk a zhorela strecha. Majiteľ hradu zachované priestory dal rozboriť, aby neposkytovali útulok nežiadúcim živlom. V r. 1972 (pod vedením Dr. G. Krúdyho) pristúpili ku konzervácii a čiastočnej obnove hradu. Obnovila sa delová bašta aj so strechou a hrad bol sprístupnený turistickému ruchu.

Štátna prírodná rezervácia - „Čadičový vodopád“ (9 x 12 m), stredoeurópska rarita, bola za rezerváciu vyhlásená v r. 1954 s rozlohou 7,9 ha, v r. 1983 rozšírená na chránenej ploche 36,62 ha. Vybudovaný tu bol náučný chodník dlhý 1,6 km s prevýšením 106 m, má 8 zastávok s informačnými tabuľami o chránených prírodných. Náučný chodník vedie na hrad, odkiaľ je krásny výhľad na romantickú prírodu, do Maďarska (obec Somosko pod hradom už patrí Maďarsku) s hradom Salgó.

K týmto hradom sa viažu ľudové povesti, ktoré zaznamenal Sandor Petofi pri jeho pobyte v r. 1845.

„Keď na hrade Salgó boli Turci, z hradu Šomoška vystrelili jednému Turkovi, ktorý práve jedol z rúk lyžicu, ... na čo pohani zobrali nohy na plecía z hradu Salgó a do dnešných dní sa nevrátili. Kde je taký básnik s odvážnou predstavou ako ľud?“, poznamenáva Petofi.

Pod hradom Šomoška je Petofihho chalúpka (s dokumentmi o básnikovi svetového mena). V blízkosti je aj zvonička (hradný zvon našli v priekope) a studnička.

Mravec

KORDÍKY - KRÁLIKY

Dňa 18. 10. sme sa vybrali na Kordíky zbierať čečinu. Stretli sme sa na autobusovej stanici. Keď sme na Kordíkoch vystúpili z autobusu,

rozprestrel sa pred nami pekný výhľad, ujo Jano nám ukázal Prašivú. Po chvíli nám Watutka dala za úlohu nazbierať najkrajšie listy a bukvice. ale tie sme nenašli. Cesta bola zaplnená listami. Bolo slnečno, ale trochu aj pofukovalo. Potom sme si oddýchli, vyhodnotili „listovú súťaž“ a najedli sa. Zatiaľ išla Watutka s ujom Janom zbierať čečinu. My sme tiež prišli pomôcť, ale veľa sme toho nepomohli, lebo nám bola zima. Tak sme išli s tetou Lidou na lúku pri Tajovskej chate. Tam sme sa hrali a zabávali, aby nám nebola zima.

Do chaty sme nešli, lebo bola zavretá. Asi o 20 minút prišla Watutka s ujom Janom a pobrali sme sa na autobus. Cesta bola zasněžená. Keď sme prišli ku skokanským mostíkom, mali sme odдых a kto išiel s Watutkou, dostal prémii. Po odдыхu sme išli k autobusovej zástavke, kde sme sa najedli. Keď prišiel autobus, doviezol nás až na konečnú a tam sme sa rozlúčili a pobrali domov.

Napísali včielky IBIZ (Anka Kubánová) a Andrejka (Danczová) družina zvončekov, 3. odd. skautiek B. Bystrica

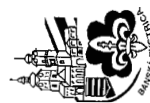
17. country večer s country bálom

Začiatok vyzeral úplne katastrofálne. Neskôr sme nestíhali na vlak a potom sme bežali do hotela Dumbier. Spoliehali sme sa na to, že country bály nezačínajú presne a mali sme šťastie. Keď sme dorazili do sály, museli sme si na zahájenie ešte chvíľu počkať. V sále sa to len tak hemžilo ľuďmi v klobúkoch, country oblečení a s úsmevmi na tvárach. Bolo niečo po pol ôsmej, keď sa na pódiu objavil Vlado Grežo a zahájil country večer venovaný spomienke na Billa Monroea – otca bluegrassu. Hneď od začiatku bola nálada perfektná. Parket bol zaplnený tancujúcimi fanatikmi. My sme netancovali tak veľa, ako sme chceli, pretože sme nemali partnerov, takže sme sa stále dohadovali kto z nás bude akože chlap. Z profesionálnych tanečných súborov tu vystupovali banskobystriický MIRACLE pod vedením Riša Bláhu – Elvise a Renky Mádyovej a taktiež det'urence z Banskej Štiavnice –

TEXASKY pod vedením manželov Berešikovcov s pomocou Elvise a Dášky Kováčikovej s Miracle. Ostatným neprofesionálom hrali do tanca fantastickú skupinu VODOPÁD z Brezna, NUGGET z Rožnova pod Radhoštem a MINIGRASS s Prievidze. Ak náhodou niekomu vyschlo v hrdle, mal sa aj čoho napiť. Predávali tam napríklad alkohol, alkohol alebo dokonca aj alkohol, alebo kávu. My slušnejší sme si dali colu, ale aj tak sme potom mali nejakú lepšiu náladu. Ktovie čo v nej vlastne bolo (ha ha ha)! Keď už bola zábava v plnom prúde, ktosi tam v predu s mikrofónom v ruke začal rozprávať čosi o tombole, takže každému bolo jasné, čo sa bude diať. V tombole sa dali vyhrať veľmi zaujímavé a užitočné veci (česák na kone, kabát a pyžamo Billa Monroea, nefalšovaná vzorka prírodného hnojiva, nedopitá fľaša šampanského, pozdrav z parlamentu – keľňa), ale aj neužitočné a zbytočné veci (platne skupiny Vodopád). Po tombole ešte raz vystúpili Texasky a Miracle. Čo bolo potom, nemôžeme povedať, lebo sme už išli domov. Aby sme do B. B. nemuseli ísť pešo, našli sme dobré duše, ktoré nás zviezli fantastickým ruským autom – veľká vďaka Miškovi za vycúvanie a Janke za odvoz. To je asi tak všetko. Predpokladám, že na country bále sa tancovalo až do rána. A ešte jedne rada pre tých, ktorí na country bále ešte neboli, ale chceli by tam v budúcnosti ísť: NA COUNTRY BÁL SA NEOPLATÍ CHODIŤ BEZ PARTNERA!!!

Všetko toto prežili a článok napísali Muška a Miška, 4. odd. skautiek

BANSKOBYSŤRICKÝ SKAUT

Zdravím Vás!

Väčšina z Vás ma asi nepozná. Som Josy z 3. chl. oddielu. Na úvod Vám hlavne želim šťastný nový rok, rok v ktorom sa budeme stretávať prostredníctvom súťaže. V každom čísle skauta (každý mesiac) bude uverejnená otázka vždy za určitý počet bodov. Na konci roka '98 budú vylosovaní výhercovia, ktorí dostanú cenu podľa počtu nazbieraných bodov (už teraz Vám tie ceny závidím). Odpovede s napísanou (ne)správnou odpoveďou, svojim menom a číslom oddielu môžete odovzdávať v klubovni 3. chl. oddielu v Juniore - suterén, každý utorok od 16-17³⁰, alebo cez svojho vodcu. Zapojiť sa môžu, družiny, oddiely i jednotlivci.

A hneď mám na Vás januárovú otázku:

Všetko sa začína históriou, tak aj téma otázky je -1,

Predkovia - asi 1600 rokov po Kristovi prišli do našich hôr pastieri z územia

- a, Rumúnska
- b, Uhorska
- c, Nemecka

to oni začali kľčovať lesy a šíriť kultúru, ktorú dnes považujeme za rýdzoslovenskú a slová ako syr, žinčica, bača, bryndza, valach ... sú tomuto národu doteraz zrozumiteľné.

Za otázku môžete získať 5 bodov.

Priateľstvo

Čo to vlastne znamená priateľstvo?

1. Priateľstvo je vzťah dokonalej rovnosti. Hovor priateľstva nepozostáva zo slov, ale z názorov.
2. Vzťah najprostej úprimnosti.
3. Vzťah citovej vyváženosti. Náklonnosť je trvalá, pokojná a rovnomerná.
4. Vzťah slobodnej voľby (napr. pokrvné príbuzenské putá sú naopak dané medziľudské vzťahy)
5. Priateľstvá vznikajú (alebo mali by skôr vznikáť) z rozvahy a múdrosti.
6. Neušľachtilé priateľstvo má snahu obmedzenú a výlučnú, ale ušľachtilé priateľstvo nie je výlučné. Jeho veľké prímerie a rozhojnená láska sú ľudomilstvom.

Panda

Skade som prišiel?

Nikto nevie presne, kde som sa tu vzal. Sám som o tom nikdy nepremýšľal, mám pocit, že som tu odjakživa. Ale asi to tak nebude, lebo dnes môj veľký brat potiahol mamu za sukňu: „Mami“ povedal, „pani učiteľka v škôlke sa nás dnes pýtala, či niekto z nás vie, odkiaľ prichádzajú také malé bábätko ako môj bráček. Ktosi povedal, že prichádzajú z úžasnej diaľky, až kdesi od Egypta a že ich celou tou dlhou cestou nesie bocian. A Beátka povedala, že stačí zájsť do lekárne a kúpiť

tam veľké vrečko semiačok. Ja som sa však pridral k tým, čo vravia, že ich kupujeme niekde v Egypte.“

„Ale, počúvaj,“ povedala mama, „ty predsa vieš, odkiaľ je tvoj bráček. Či nie?“

„Jasné, že viem.“

„Tak prečo si im to nepovedal?“

„Nechcel som im prezradiť, že je z našej vlastnej výroby!“

Šidlo

AKCIA ZVANÁ – KORMORÁN

Jenda Potúček – kto z nás by ho nepoznal? súkromia. Vojdete do kabínky, zatvoríte Vysoký, chudý, tmavovlasý, so zelenomodrými dverami... "Ale nie, to nemôže byť pravda! očami a s okuliarmi na nose. Študuje druhý ročník. Ešte aj tu?" Z vnútornej strany dvier na vás žurnalistiky v Prahe a to, že sa mu darí dokazuje "hľadí" ružový papier: "KORMORÁN VÁM každým novým článkom v novinách a aj svojim PRAJE..."

miestom šéfredaktora v Kormoráne, ktorý dodnes vydržal hlavne vďaka nemu.

Tento školský rok sa rozhodol pre radikálnu zmenu. V spolupráci s Bizónim víťom (hlavne s Wanigiskom) vydali Kormorán v novej podobe a namiesto xeroxovania ho rozmnožili v pražskej tlačiarňi ZBRASLAV. Výsledok je naozaj (aspoň podľa mňa) výborný. Ale načo je to komu dobré, keď o Kormoráne nevie dostatok ľudí?

To isté napadlo aj Jendovi. Na CVVZ – ku prišiel vybavený množstvom letákov a najneuveriteľnejších nápadov. Ešte sa ani poriadne nezložil a už behal so svojim tímom dobrovoľníkov na

trase škola – nádražie s lepiacou páskou a lepil plagáty (Kto nečíta Kormorán, je mimo. Kto je mimo, nečíta Kormorán. Kormorán vás víta na CVVZ. Padá hviezda – želajte si Kormorán...) Potom Wanigiska zohnal nádobu na čaj, rozrobil do nej šťavu a nad ňu vylepil ďalší pozdrav. Ostatní pomocníci medzitým rozdávali kartičky s nápisom: "Jsem příznivcem časopisu Kormorán." Na druhý deň pre zmenu zorganizovali (vďaka koláčom od dievčat z Ligy lesní moudrosti) hody pre všetkých kormoránskych priaznivcov. To ste mali vidieť tú okamžitú zmenu postojov. Ak sa vám to zdá trochu strelené – bolo. A to ešte nevíete všetky podrobnosti. Najväčším šokom však pre väčšinu bola návšteva záchodov. Vykračujete si smerom k WC. Cestou komentujete všadeprítomné kormoránske letáky a už sa tešíte na chvíľku

A aké sú názory obetí na túto akciu?

– V každom prípade už vieme, čo je to Kormorán.

– Bolo to perfektné. Určite na to tak skoro nezabudnem.

– Našťastie

to už máme za sebou.

– Na záchode nie si sám, je tam s tebou Kormorán.

A čo dodať na záver?

Počas tejto akcie všetci zistili, čo všetko sa dá, ak človek len trochu chce. A

v tomto prípade je o čo bojovať. Som rada, že som mohla pomôcť.

Jenda, želim Ti veľa dobrých nápadov, pevnú ruku a dúfam, že sa skoro stretneme.

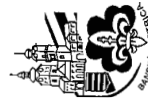
A ešte posledná informácia pre záujemcov o predplatné. Kontaktná adresa je:

Iva Paštrnáková - Ibaiva
Šancová 46
Bratislava, 811 05

Šidlo

Sloboda je schodište s tisíc schodmi. Nemožno však použiť výťah...

CH. Lichtenberg

BANSKOBYSŤRICKÝ SKAUT

"Zpráva z tlače":

Tlačiarenský škriatok opäť vyčíňa. Objavili sa zdvojené písmená (dokonca aj hláska CH bola v tajničke rozdelená do dvoch rámečkov), v súvetiach chýbajú čiarky a chyby sa nezadržateľne šíria. Preto vyhlasujeme súťaž "o najlepšieho antiškriatka". Ak odteraz pri čítaní BB Skauta nájdete akýkoľvek prehrešok voči slovenčine, nenechávajte si to len pre seba! Čím viac ich nájdete, tým je vaša šanca na úspech väčšia. Za každú "správnu chybu" dostanete body. Tie si neskôr budete môcť vymeniť za zaujímavé ceny, ale nechajte sa prekvapiť... Zoznam chýb môžete odovzdať komukoľvek z redakcie, ale pokiaľ je to možné, čo najskôr.

Takže nasadte si okuliare a pustite sa do hľadania!

Pozdravy

Do Banskej Bystrice nám prišlo veľa vianočných a novoročných pozdravov ako od br. Rolfa, Rubeša - Akelu, M. Navrátila, J. Šantora, 35.stred. Junáka - Praha, A. Farkaša, J. Potúčka, M. Juna, J. Trojana, I. Paštrnákovej, Dodyša, J. Čikeša ... Všetkým sestričkám a bratom ďakujem všetci banskobystrickí skauti.

Pozvánka na Zvolen

Pod záštitou primátora mesta Zvolen koná sa XVIII. ročník výstupu na vrch Zvolen. Podujatie sa uskutoční 28. marca 1998. Stretnutie je o 7⁴⁵ hod pred pamätníkom SA na námestí SNP vo Zvolene.

Pozvánka do kaštieľa

Hneď v úvode nového roku pripravilo stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici pre svojich priaznivcov výstavu. Ako každý

mesiac, aj v januári zostavili pracovníci Tihanyiovského kaštieľa zo svojich zbierkových fondov minivýstavku s názvom „Motýle v zime“. Výstavka prezentuje ukážky prezimovania motýľov vo voľnej prírode.

Celoročná súťaž

V priebehu celého roka budú v časopise prebiehať rôzne súťaže, hádanky, hlavolamy, kvízy a atď, atď, ktoré budú bodované a hodnotené rôznym počtom bodov. A teraz pozor, za každých 5 získaných bodov obdržíte 1 skautskú korunu. Našetrené skautské peniaze si dobre odložte, aby ste na konci roka pri ukončení hry mali za čo v redakcii BBS nakupovať.

ak ľudí nestrážim, sami na seba dokážu dať pozor, ak ľuďom nezakazujem, sami od seba sa vedia správať správne, ak ľuďom nekážem, sami od seba sa stávajú lepšími, ak sa ľuďom nenatískam, dokážu sa stať sami sebou.

Lao - c - (čínsky filozof)

.Vyhľadávanie ľudských chýb je jediná zábava z ktorej sa možno tešiť zadarmo.

M. Gorkij

Opice úmyselne nehovoria, aby si nemuseli zarábať na živobytie.

SLOVENSKÝ SKAUTING - OKRESNÁ RADA

Kollárová 50, 974 01 Banská Bystrica

Pripravila redakcia BBS

Na PC spracoval „L & Rys“

Časopis podporila: KN ZM B. Bystrica

Sure-a

Vytlačila: Sure-a

